Quelle: http://manuscripta.at/?ID=287
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

De herbis

Luff secundum magistrum galliarum est planta quedam que pluribus nominibus nuncupatur vnomo dicitur contra eam notandum serpentaria et sue species maior et minor. Minor dicitur primo nomine vngarica illo nomine de barron. Dicitur maior appellatur serpentaria id est vngarica et habet folia magna crispa aliqualiter maculata maculis serpentis et est quinque cubiti et color assimilatur colori serpentis et in summitate suprius producit quoddam ad modum pistilli seu sicut botrum nucis. Dicitur luff minor habet folia minora et in foliis eius non sunt macule et si sunt videntur macule. Sue pue radices. In ipsa planta tria considerantur quia folia radicem et semen quod crescit in summitate suprius vbi sunt globuli continuti ut in botro et semen est efficacius et postea radix deinde folia. Nota quod minor est ita et sic in fine primi iudicio. Dicitur maior est ita et sic in fine secundi iudicio. Nota quod luff et mayrme maior vtuntur ad remouendum maculas facies et parum et morpheam et alias naturas defedationes vnde capitur radix et vnde distillatur aqua et ex aqua illa faciem lauet et aliud est vnum solempne abstergit. Item valet ad apiendum opilationes splenis et epatis et renum quia sua subtilitate aperit et illas vias abstergit et mundificat. Et folia et semen plus vtuntur. Item radix vtitur in asmate et in passionibus pectoris vel decoquunt et exhibentur cum melle et alys appropriatis. Unde dicit platum corradicis vt cum mussi. Item decoquitur abstergit maculam oculi causam corrosiua quod impumpt tuc manet vestigium. Item vtitur ad auferendum signum acetum. Item illa aqua instillata vtitur ad remouendam catarrum geniam in naso que polypus notatur. Item vtitur fumus eius ad remouendum dolorem aurium causatum vulnere idem existens. Item vtitur in fistula et in vlcubus fraudulentis. Item eius mirabiliter quia exsicat abstergit et mundificat. Item si dentur 30 vna mulieri pregnanti abortit vnio odor floris eius grauatur est causa abortus. Item flos eius accelerat partum si mulier odorat ipsum. Item fumus eius prohibet motum veneno somni vnde in vngania manducatur non modici. Item si caseus in voluat foliis eius non putrescit nec vermes crescunt in eo. Item vnum in quo fuit cocta radix mutat colorem. Item si radix in foris luff capitur et in ponatur super ligatura tue appent ibi esse mille acus pungentes etiam si fiat in pannis masticata et primo aparet dulcis tunc pungit horribiliter.

Lunaria est species vnor secundum aliquos eustasia. Dicitur de luna quia splendor foliorum eius que ad modum luna augmentatur et decrescit habet enim duodecim folia sapientia 14 dies ante festum natiuitatis beati iohannis baptiste et 14 dies post idem festum hoc est ymensem et debet hec herba qui tempore nocturno per eius splendorem quantitate distinguitur prosit in vanitate et presertim accipit in quadam monte dicto Gungelperg qui facit tria vngarian et trusiam et septem castra et vt herba addita ad que vadit borissa vnde secundum aliquos est eadem herba sed secundum alios differunt. Borissa enim ut tribuitur magistro bernet philosophi similis est maximorum folia celestis sicut colores sicut moris veruelle totum dagz ad modum denarios. Oportet quod sicut folia nascuntur in anno iniuno usque ad plenilunium producit quotidie vnum folium sicut sicut in mediatate mensis diminuitur 14 hi folia et sic deinde sicut luna minuitur quotidie vnum folium amittes donec si plene denudata sicut fiunt procreata lunam hius herbe est rubeum et flos eius aureum hic quod lac ut est color treni et odor ut est odor musci. Nascitur ipsa in riuis fluminum et in montibus hac herbam tere et sicut eius corpme mundum sicut argentum vnum fac bulire et erit lapis rubeus que pone super aurum et erit solar aurum. De tpo sole si super saturnum vel plumbum in posueris fiat solar aurum. Radice eiusdem herbe tere aquamque extrahe et vnge terram aridam et mollificat et fiat luna vel argentum. De hac luna si supposueris mercurio vel argento viuo et erit argentum. Item ipse folia eius tere pomum sup luna vel argentum et fiet sol et si eo inde super veneren vel aurum posueris fiet luna. Hec arnoldus de villa noua in tractatu de certitudine sciencie et si de tpo pulcre pondus vnum arabicum aureis et cum equo pondere de pria posueris et in sicut et in vno posueris et inde quotidie vsque quinque diebus ponderis trium arabicorum omnes pili albi decipere cadent et in gri nascent et in fera quinque dies sit dieta tua in lacte dulcis mane et ita sone fies iuuenis fort. Etiam si vis ut demones et homines obediant tibi fac depoum sole corpa anulum in quo pones margaritas vnam quia corpa herba inuisti in quo fit sculpi vna gre bonus qui habet rapid ad similitudinem rapit post et tunda sicut tunda pauonis. Sic autem arabicus fera in quinque pua fabarum. Item sup vbi cheri et odossi lupozina est domestica pulcque ut secundum alios faba cum lupulus est volubilis.

Lupulus secundum magistrum galliam est species volubilis bni folia aspera sicut sue foliaraculi eius flos est sicut ampulle adherentes decus complexione et pretenta et opatoribus vel sue vide in suo de consolatione medicinarum vbi tractat de medicinis simplicibus in capitulo 288.

Lupus secundum serapionem dicit carnus. Dyasfilus est eolupus quidam qui dicuntur equales